

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) Author(s):	oversat af det Italienske til Musik af Rossini [ved N.T. Bruun] ; udgivet ved Ferdinand A.C. Printzlau.
Titel Title:	<u>Isabella, eller den heldige List : Syngespil i een Act</u>
Udgivet år og sted Publication time and place:	Kjøbenhavn : trykt hos Jens Hostrup Schultz, 1826
Fysiske størrelse Physical extent:	44 s.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

Isabella,

eller

Den heldige List.

Syngespil i een Act,

oversat

af det Italienske til Musik af Rossini;

udgivet

ved

Serdinand A. C. Pringlau,

Kongelig Bøldmægler.

Kjøbenhavn.

Trykt hos Directeur Jens Zostrup Schultz,
Kongelig og Universitets-Bogtrykker.

1826.

Personerne.

Bertrando, Hertug;

Isabella, hans Gemalinde.

Ormondo, Hertugens foregionne Ven.

Battone, Ormondos Fortrolige.

Tarabotto, Formand for Minegraverne.

Minegravere.

Soldater.

Handlingen foregaaer i Italien.

Stuepladsen forestiller en Dal med Fjælde i Baggrunden. Fra en af Klipperne gaaer en Sti til Sletten. Paa den ene Side en Klippeshule, som er Indgangen til Minerne; foran denne Tarabottos Huus. Ligeoverfor et stort Træ, hvorunder er en Bænk.

Første Scene.

Tarabotto Kommer ud af Hulen med Minegraverne; siden
Isabella.

Introduction.

Tarabotto.

Er det muligt? Bort Lands Besfjærmer

Sig vor lille Landsby nærmer.

(Til en af Minegraverne.)

Har du muligt feil ei taget?

(Til en Anden.)

Han var af sin Her lebsaget?

Jeg paa Fjeldet op vil stige,

For at see om sandt det er.

Fra Jer Dont I ei maae vige;

I skal Alle blive her.

(Han gaaer opad Fjeldet og Minegraverne tilbage i Hulen. Stuepladsen er et Diebstil tom, indtil Isabella kommer ud af Huset med et Portrait, omfattet med Diamanter, i Haanden, hvilket hun betragter med Beemod.)

Hvor grumt at forjage

Din kjærlige Mage,

(1*)

Som offred Livets Dage
 Allene til Dit Held!
 Du var en Forræder!
 Du sveeg Dine Eder!
 Dog jeg Dig tilbeder!
 Jeg alt Dig forlader,
 Mit Hjerte ei' haber —
 Jeg elsker af inderste Sjel!

(Hun bliver, som før, staaende fordybet i sine Betragtninger, uden at bemærke Tarabotto.)

Tarabotto (i det han kommer ned.)

Ja, ham er det! Vor Hertug kommer!

Isabella (som før.)

O, hvi var Du saa streng en Dommer!

Tarabotto.

Alt vi have

Maae i Lave!

(Han seer Isabella, og nærmer sig hende lidt efter lidt med Ugtpaaagivenhed, uden at hun bliver ham vaer; assides.)

See, Taaren triller!

Stedsse melankolske Griller!

Isabella (som før.)

Hvorfor Fiendskab mod Æmhed sætte?

Tarabotto.

Noget glimrer — hvad er dog dette?

Nu jeg seer det! Ja, et Portrait —

Det er vor Hertugs Billed,

Blot yngre her fremstillet,

I øvrigt ligner det!

Isabella (som før.)

Jeg jo er Din Ægtemage!

(Hun glemmer Portraitet i Barmen.)

Tarabotto (bagved.)

Hans Ægtemage!?

Hvad vil hun sige?

Hvad er der, Pige?

Isabella

(Iager, uden at høre, et Brev frem.)

Dette Brev til ham er skrevet.

Bei det baner — (Hun seer Tarabotto.) Gud!

(Hun skjuler Brevet.)

Tarabotto.

Hvad skjuler Du?

Isabella (fordiret.)

Seg?

Tarabotto.

Et Portrait?

Isabella.

Himmel!

Tarabotto.

Vis mig Brevet!

Rose! Du er røbet blevet.

Sig mig Alt!

Isabella.

Du veed ikke, hvad Du kræver.

Jeg ei tør — mit Hjerte bærer!

Jeg min Bøn til Himlen bærer:

End min Jammer ved min Død!

Tarabotto.

Har man Mage seet til dette!

Kom, Dit Hjerte maa Du lette;

Lillid bør Du til mig sætte,

Kom betroe mig al Din Rød!

Hvad var det Du skulde for mig?

Isabella.

Seg? intet?

Tarabotto.

Kalder Du et Portrait indfattet med Edelstene
intet? Da kalder jeg det noget!

Isabella.

Det er —

Tarabotto.

Var Hertugs Portrait!

Isabella.

O Himmel! —

Tarabotto.

Af hvem har Du faaet det?

Isabella.

Af hvem jeg har faaet det?

Tarabotto.

Ja, det har jeg Aarsag til at være meget nysgjerrig efter at vide.

Isabella.

O Skjebne! —

Tarabotto.

Dg mig synes jeg har Ret til at spørge derom.

Isabella.

Du?

Tarabotto.

Var det ikke mig, som for tre Aar siden, fandt Dig ene og halvdød liggende paa Strandbredden?

Isabella.

O, sørgelige Erindring!

Tarabotto.

Førte jeg Dig ikke hjem til mit Huus og fortaug Begivenheden, som Du selv bad mig om, for Alle, og gav Dig ud for min Broderdatter, som Enhver nu anseer Dig for?

Isabella.
Tag mit Liv til Gjengjæld; jeg giver det gierne.

Tarabotto.

Jeg kræver ingen saadan Løn: jeg kræver Fortrolighed; derfor tael, eller jeg slaaer Haanden af Dig for bestandig og holber Dig for en Utafnemmelig.

Isabella.

Utafnemmelig har jeg aldrig været, og er det heller ikke mod Dig.

Tarabotto.

Saa tael!

Isabella.

Dette er en Hemmelighed, hvorpaa mit Liv beroer!

Tarabotto.

Saameget før vil jeg vide den.

Isabella.

Slaan en Ulykkelig for at aabenbare Dig den skrækkelige Marsag til hendes Smerte. Læs, og lad være at gys af Skræk, hvis Du kan! (Hun viser ham Brevet, som hun havde skjult, og sætter sig trostesløs paa Bænken.)

Tarabotto (læser.)

"Jeg tiltroer Dem et menneskekierligt Hierte, og aabenbarer Dem derfor, at Deres Gemalinde Isabella, som De holder for død, opholder sig her i Eggen og er i Live. Den ugudelige og mægtige Drømmondo yttrede hende utilladelige Dnsker og svoer hendes standhaftige Afslag uforsonlig Hævn. Ved den sorteste Troløshed berøvede han hende en elsket Ge-

”mals Hjerte. Ormondos Haandlanger Battone over-
 ”gav den Ulykkelige i en aaben Baad som et Rov for
 ”Havets Bolger. Kom til Jernminen; iil og høst
 ”den Hæder at frelse Uskyldigheden.” (Rætter hende Brevet
 og vil knæle.) Hvad hører jeg, ædlest Fæue! De skulde
 være? —

Isabella

(Springer op, og reiser ham lidenskabelig.)

Hvad gjør Du? min Befrier — min Ven —
 min ømme Fader! (omfavner ham.)

Tarabotto.

Dg det var denne Battone, som førte Dem ud
 til Baaden?

Isabella.

Ham selv.

Tarabotto.

Sagde han Dem da ikke hvorfor?

Isabella.

Han sagde mig blot, at han efterkom min Ge-
 mals Befaling.

Tarabotto.

Dg De har aldrig siden forsøgt? —

Isabella.

Hvorledes skulde jeg kunne det? —

Tarabotto.

Det er sandt; Hertugen tog en anden Gemalinde
 just paa Deres Fiendes Anstiftelse; at have givet Dem
 tilkiende, havde været Deres visse Undergang.

Isabella.

Nu da Himlen har hjemkaldt hans anden Gemalinde og han kommer til disse Egne, har jeg skrevet dette Brev. Skulde der findes en ærlig Mand iblandt hans Følge, vil jeg søge hemmelig at faae ham tilstillet det, og overtøpde ham om, at jeg lever og er uskyldig.

Tarabotto.

Det er velbetænkt. Men Skamfærd! seer jeg ikke Soldater? Skulde det være Hertugen, som kommer her for at tage Minerne i Diesyn?

Isabella.

Gud! — Skulde det være muligt? —

Tarabotto.

Dragten — Lidelserne, der have forandret Deres Ansigtstræk — tre Aars Forsøb — Desuden har De jo et Hierte —

Isabella (med Kraft.)

Som besidder Mod til at trodse Ulykken, naar det vil!

Tarabotto (varm, efter at have grundet.)

Hør, jeg faaer et Indfald — Dog, man maa ikke smigre sig med formeget Haab! Hvem veed, hvad der endnu kan hænde? — De komme — Lad os gaae ind.

(De gaae ind i Huset.)

Anden Scene.

Soldater kommer ned ad Sjedstien. Bertrando.

Cavatina.

Bertrando.

Det bedste Held paa Jorden
 Det Hjertes Lod er vorden,
 Som elkes af en Kvinde,
 Der Fjøn og dybig er.
 Men findes større Plage,
 End leve med en Mage,
 Som Æmhed ei kan vinde
 Bed lige Fortrins Værd?
 Forlangst den Biv jeg tabte,
 Som eengang Held mig stæbte;
 Men i hvis falske Minde
 Seg nu en Marter seer!

O Isabella! tre hele Aar have ikke kunnet udslætte Din
 Utrocks Minde af dette Hjerte! Men jeg maa tænke
 paa mine Pligter!

Tredie Scene.

Bertrando. Ormondo. Battone. Soldater.

Bertrando.

Nu vel, Fyrsten, min Nabo?

Ormondo.

Han ruster sig af alle Kræfter.

Battone.

Dg hans Anlæg synes især at gjælde denne Grændse.

Bertrando.

Saa bør man søge at finde en eller anden hem-
 melig Vei til en gavnlig Overtænkelse.

Battone.

Maaskee kunde den bedst findes her i disse Klippe-
per, hvor Jernminerne ere anlagte. Jeg har hørt, at
her skal boe en vis Tarabotto, som er Formand for
Minegraverne. Af ham kunde man erfare —

Bertrando.

Man maa erkjendige sig om ham.

Battone.

Jeg vil spørge mig for i dette Huus. (Banker paa
Døren.) Kom ud!

Sjerde Scene.

Tarabotto. De Sorrige.

Tarabotto.

Hvem kalder?

Ormondo.

Du seer her Din Landsherre, Hertugen.

Tarabotto.

Hvilken uventet Lykke! (butter.) Naadigste Herre—

Bertrando.

Kan Du sige mig, hvor der boer en vis Formand
for Minegraverne, som hedder Tarabotto?

Tarabotto.

Her staaer han til naadige Herres Befaling; og
der er mit smule Huus, hvor jeg boer med min Bro-
derbatter Rose, fattig nok, men bestandig lystig og
glad.

Bertrando.

Du maa give mig Dplysning om adskilligt. Følg
mig ind i disse Klippehvælvinger. Ormondo og Bat-

tone! iværksætter imidlertid hvad jeg har paalagt Eder.
(Ormondo bukker og gaar, Bertando følger med Tarabotto og Soldaterne ind i Gulen.)

Tarabotto (sagte.)

Ormondo og Battone? I ere velkomne her!

Femte Scene.

Battone. Siden Isabella.

Battone

Førend jeg begynder at tradske om i disse Uværker, maa jeg have mig en Taar at drikke. Jeg er gruelig tørstig. Jeg hørte den Gamle sige, at han havde en Broderdatter, der hed Rose; paa hende vil jeg falde. (Han raaber ind ad Døren.) Rose!

Isabella (kommer.)

Hvad godt? (Gjenfender ham:) Ha! (Hun vil gaar ind igjen; men da han holder paa hende, skjuler hun sit Ansigt.)

Battone.

Hvad fattes Pigen? er Du bange for et Mandfolk?

Isabella (affides.)

Battone her!

Battone.

Jeg vilde gjerne have en Drik Vand.

Isabella.

Strax! (Hun vil gaar, uden at vende sig om til ham, men holderes tilbage.)

Battone.

Saa bie dog og lad mig først see et Glimt af Dit smukke Ansigt.

Isabella (sagte.)

Mod, Isabella!

Battone.

Dette er noget ganske Nyt! (spogende:) Jeg er et Mandfolk; er Du saa bange for alle?

Isabella.

Nei, min Herre! (Hun viser sig pludselig for ham, og han springer tilbage:)

Battone (forfærdet.)

Ha!

Isabella.

Hvilken Forfrækkelse! (I Battones Tone:) Jeg er et Fruentimmer; er De saa bange for alle?

Battone.

Nei, langtfra. Men — (betragtende hende med uvis Frygt.) Er det hende eller ikke hende?

Isabella.

Nu da Herren har seet mig, vil jeg hente Dem Vandet.

Battone.

Nei, Tak! Tørsten er forjaaet mig.

Isabella.

Det var underligt! Og hvorfor?

Battone,

Forbi — forbi —

Isabella.

Derfom De altsaa ikke trænger til andet — (vil gaar.)

Battone (med stærk Nøst.)

Bliv her!

Isabella

(kast. i det hun ser ham stivt ind i Dinens.)

Hvad Ret har De til at standse mig?

Bartone (studsende.)

Oh ingen — slet ingen! — Men, jeg ønskede —

Isabella.

Hvad?

Bartone.

Det skal jeg sige Dem —

Isabella.

Saa tael!

Bartone (affid.é.)

Jeg veed hverken hvad jeg skal tænke eller sige!

A r i a.

O, jeg hørte her en Stemme,
 Som maa Sjelen gjennemtrænge!
 Her dens Indtryk maa jeg gemme
 Til min Banes sidste Dag!
 Ei jeg havde stirret længe
 For mit Die har opdaget,
 Den jeg eengang har forslaget,
 Som et Rov for Havets Bølger!
 Nu min Anger mig forfølger!
 Sjæleangst mig har betaget!
 Og forgjæves jeg forfølger
 Mine dybe Hjertenag!
 O, hvad maa jeg her opleve?
 Det vil evig for mig svæve!
 Himmel! Broden mig forlad!
 Selv for den jeg bærer Had!

(Han gaar.)

Sjette Scene.

Isabella. Siden Tarabotto.

Isabella.

Synet af mig har forfærdet ham, skjøndt han endnu er ubestemt. Jeg maa bruge den største Forsigtighed. Min Gemal vil vist snart drage herfra —

Tarabotto (kommer ilfsom ud af Hulens.)

Edle Frue! Hertugen kommer strax herud fra Minerne. Han ønsker at see en Tegning, som jeg sagde ham, at jeg eier og som indeholder Planen over Minerne; som jeg horte agter han at bruge den ved et Krigsforetagende. Jeg mener, at De skal bringe ham den, under Navn af min Broderdatter. De veed hvor den hænger. Naar jeg kalder, saa kom ud med Tegningen. Vi faae da at see, hvad der flyder af dette Nøde, og derefter maae vi rette os.

Isabella (i Sindsbevægelse.)

Jeg skal? —

Tarabotto.

For Pokker! her gjelder det at have Mod, og De lovede mig jo —

Isabella (med Kraft og Værdighed.)

Ja! det er sandt — og for at vinde min Mands Hierte og bevise min Uskyldighed, skal Du see mig vove Alt!

(Gaaer ind i Hulst.)

Syvende Scene.

Tarabotto, siden Bertrando med Soldater.

Tarabotto (allene.)

mod Algode Himmel, som er Uskyldighedens Bessjærmer, staae Du mig bi! Især maa jeg holde Die med Ridningen Ormondo og hans værdige Fortrolige, denne Battone. O, gid det dog maatte lykkes mig, at —
(Soldaterne træde ud af Huset.) Ah, der er Hertugen; nu gjælder det!

Bertrando.

Nu, hvor har Du Tegningen?

Tarabotto.

Jeg vilde ubbede mig en Naade af Deres Høi-
hed —

Bertrando.

Tae! l

Tarabotto.

Jeg har, som jeg før sagde, en Broderdatter, en slink, brav, vittig Pige og som jeg venter skal blive min Alberdoms Støttestav. —

Bertrando.

Det glæder mig at høre. Videre!

Tarabotto.

Dersom Deres Høihed vilde værdiges at tillade det, ønskede jeg gjerne, at hun maatte levere Dem Tegningen.

Bertrando.

Meget gjerne.

Tarabotto.
 Jeg har allerede sagt hende, at hun skal have Tegningen i Beredskab. Men tænk Dem: det stakkels Pigebarn vil sagtens ikke vide at stikke sig ret.

Bertrando.
 Lad hende kun komme. Hvor er hun?

Tarabotto.
 Derinde i mit Huus. (Kalder.) Rose! bring Tegningen.

Ottende Scene.

De Sørige. Isabella, med en temmelig stor sammenrullet Tegning, nærmer sig langsomt og med nedslagne Øine.

Isabella (sagte.)
 Store Gud! styr Du mine Fjed!

Tarabotto.
 Kom Du kun nærmere.

Isabella
 (i Sindsbevægelse.)
 Tilgiv!

Tarabotto
 (til Bertrando, som studser ved at see Isabella.)
 Staklen fattes Mod.

Bertrando.
 Det glæder mig at høre, hvor høit Du elsker Din Farbroder.

Isabella.
 Han er saa god!

Tarabotto.
 Ikke mere end Du fortjener. Leveer nu hans Hoi-

hed Tegningen. (Isabella gjør et Trin henimod Bertrando, og træder derpaa tilbage.) Hvad nu? hvorfor slaaer Du Dinene ned? Er det Levemaade?

Bertrando.

Jeg beundrer hendes Blufærdighed.

Isabella (affides.)

O, Du Utafnemmelige!

Tarabotto.

Hvor er Dit Mod og Din Munterhed, Pige? Du har jo ikke engang endnu seet ret paa den naadige Herre.

Isabella.

Min Pligt — Uresngten —

Bertrando

(affides og hjertegreben.)

Hvilken Røst!

Tarabotto.

Men Tegningen. — Har Du da ikke forstaaet mig? — Bliv ikke vred, Deres Høihed! — Ræk ham Tegningen. (Isabella gjør et Trin henimod Bertrando, men viger atter tilbage.) For Pokker, Pige! op med Hovedet! Hvad er det for Maneer? Saa gjør dog Ende derpaa!

Isabella

(løfter Hovedet og rækker Bertrando Tegningen med megen Forlegenhed.)

Her er Tegningen!

Bertrando

(glemmer i den høieste Bestyrtelse at modtage Tegningen, som falder paa Jorden.)

Himmel! hvad seer jeg!

Terzet.

Vertrando (affides.)

Hvilken Eighed! hendes Mine
Gjennemissner denne Barm!

Isabella (affides.)

Skjøndt han voldte Hjertets Pine,
Dog for ham flaaer Barmen varm!

Tarabotto (affides.)

Staaer han ei som Debitoren,
Naar han siner Creditoren!

Vertrando

(som om han vilde sige noget af Vigtighed, men standser i det samme.)

Du! —

Isabella (ligeledes.)

Signor!

Tarabotto (tager Tegningen op.)

Betragt den Tegning.

Vertrando

(med Udtryk yegende paa Isabella.)

Din Broderdatter? —

Tarabotto

(i en ligegyldig Tone.)

Min Broderdatter. Men see den Tegning!

Vertrando.

En anden Gang!

(Han betragter Isabella, affides.)

Ei jeg Tanken kan forjage
Om min falske Egtemage!

Isabella (affides.)

Hvorfor, dov ved Suk og Klage,
Vilde Du Din Viv forjage?!

Ak! jeg var jo uden Brøde!

(2*)

Verrando.

Ei mit Blik fal hendes møde!

Isabella.

Ei mit Blik Tyrannens møde!

(De støtte imidlertid hedsse til hinanden.)

Tarabotto (paa samme Tid, affides.)

Grublerier ham betage!

Hun vil vinde ham tilbage;

Endes vil al Sorg og Klage!

Isabella og Verrando.

Blot et Blik — ei mere!

Tarabotto (betragtende dem.)

Jeg kan ret fornsiet være!

Isabella (affides.)

Hjertet glemme vil hans Brøde,

Sjelen mindes forðums Lyst!

Verrando (affides.)

Hjertet glemmer hendes Brøde,

Sjelen mindes forðums Lyst!

Tarabotto (affides.)

For den gode Sag jeg strider;

Derfor jeg paa Lykken lider;

Haabet flammer i mit Bryst.

Isabella.

Det muligt kan Dem kjebe,

At jeg er her tilstede,

Og derfor vil jeg bede,

Om Lov at gaae min Bei!

Verrando (med H.).

Dit Kason kjebe? tro det ei.

Mit Hjertes Tak jeg Dig vil give,

Men ei Dig Love foreskrive,

Og vil Du kjerlig blive,

Din Godhed hoit jeg statter!

(ivrig til Tarabotto.)

Er det Din Broderbatter?

Tarabotto.

Tvivl aldrig om den Sag!
 Batist, min salig Broder,
 Mig hende efterlader,
 Hun mistet har sin Moder,
 Dg kalder mig nu Fader;
 Jeg giver hende Datternavn,
 Dg hun erstatter mig hvert Savn.

Vertrando (fyrig.)

Eiigheden uden Mage,
 Jeg maa for Trolddom tage.

(Han nærmer sig hende med Eidskab.)

O Rose! —

Isabella (vil gaae.)

Edle Herre!

Vertrando (heftig.)

Bliv dog her!

Isabella (med Værdighed.)

Siig: hvad vil De?

Vertrando (mildere.)

Dig bestue!

Isabella (som før.)

Forklar mig Grunden.

Vertrando (lidenstabelig.)

Du er —

Isabella (afskyder ham.)

En dydig Pige.

Som Landets Dverherre

De uskyld jo bør ære;

Tillad mig at begjære

Frihed til bort at gaae!

Vertrando.

Det Væsen — denne Stemme —
D, hør mig — bliv dog — hør mig!
Kun hende seer jeg! bliv dog!

Isabella.

Signor! — o, huld tilgiv mig! —
Om hvem er det De taler?

(affides.)

Her Angeren sig maler. —

(hoit.)

Siig hvem De meente! tael!

Tarabotto.

Rom følg mig! (sagte.) Stands i Tide!
(butter.)

Er. Hertug! (sagte.) Vi gaae tilside,
Nu flynd Dig! (sagte.) De forstaaer mig.

Isabella (affides.)

Gaa i min Barm gjensødes,
Kummeren mild forsødes,
Da han gjenminde mig!

Vertrando (affides.)

Var det et Tryllebillede
Som hende her fremstilled,
Min Isabella liig!

Isabella.

O Himmel! end Din Grusomhed
Og fjænt mig atter Fæd!

Vertrando.

Had, Himmel! atter Sjelesfæd
I Barmen hale ned!

Tarabotto (til Isabella.)

Bed freidigt Mod og Taal

Man naaer tilsidst sit Maal!

(Isabella følger ind i Huset med Tarabotto, som strax kommer ud igjen og affides giver Agt paa Alt.)

Niende Scene.

Vertrando staaer nedstunken i Betragtninger.

Tarabotto affides; siden Ormondo.

Tarabotto (sagte.)

Det første Indtryk er gjort og lader til at have god Virkning.

Vertrando (i Tauset.)

Nei — nei — Isabella er død — og denne Pige er Tarabottos Broderdatter Rose.

Tarabotto (affides.)

Der gjør han feil Regning.

Vertrando.

Altsaa! —

Ormondo (kommer.)

Wilde Herre! Alt er beredt.

Vertrando.

Godt! Hør: Isabella fandt jo sin Grav i Belgene?

Ormondo.

Hvortil dette Spørgsmaal?

Vertrando (med Barme.)

Svar mig! Du veed dette —

Ormondo.

Med Wisshed!

Vertrando.

Dg besuagtet — (han standser.) — Dog intet mere berom nu. Jeg venter Dig der, hvor Du veed.
(affides.) Hvormange Wngstelser bestorme ikke min Siel!

(Gaar.)

Tiende Scene.

Ormondo. Tarabotto affides; derpaa Battone.

Ormondo.

Hvad vil han fige med sin Spørgen? Han ytrede en heftig Urolighed! — Ak, er Du der, min tro Battone? Kom hid!

Battone (kommer ind i Gindbevegelse.)

Hvad har De at befale?

Tarabotto (sagte.)

Seg maa høre, hvad de ærlige Sieler have at betroe hinanden.

Ormondo.

Du saae jo selv Isabella omkomme?

Battone.

Ja vist! Men hvorfor spørger De om det?

Ormondo.

Forbi Hertugen nylig gjorde mig samme Spørgsmaal.

Battone.

Skulde han maaskee have seet Tarabottos Broderdatter.

Ormondo.

Hvortil figter det?

Battone.

Hvortil det figter? Den Pige ligner den druknebe Hertuginde, som den ene Draabe Vand den anden.

Ormondo (ivrig.)

Har Du seet hende?

Battone.

Ja.

Ormondo.

Skulde maaskee en fiendsk Skiebne have frelst
Isabella!

Battone.

Hvad siger De!

Ormondo (efter nogen Betænkning.)

Hør, Battone! (han fører ham længer frem paa Skuepladsen.)

I Nat skal Du føre denne Pige bort herfra, og
bringe hende til mig.

Battone.

Seg?

Tarabotto (lyttende.)

Jeg kan ikke høre hvad de siger!

Ormondo.

Du skal faae de Ledsagere med til Hielp, som
Værket kræver. Jeg vil dog selv see denne underfulde
Liighed.

Battone (frygtfom.)

Men den kan De jo strax faae at see, uden at
jeg behøver i Nat at føre Pigen bort.

Ormondo.

Wie! Jeg lyder Ingens Raad, hvor det gielder
min Fare!

Aria.

Du, som mig kjender, bør vide,
Jeg Modstand ei vil lide.

Det Ord, som jeg har sagt,

Det stande skal ved Magt!

Du Bærket strax fuldbyrber,
 Hvis ei, min Haand Dig myrder!
 Du have for den Balde,
 Som kan Din Afmagt sælde,
 Viid, det Dit Liv skal gjælde,
 Hvis seig Du røbe tør
 Hvad Tausheds Slør
 Bedække bør!

(gaar.)

Ellevte Scene.

Battone. Tarabotto.

Battone.

"Hvis ei, min Haand Dig myrder!" Det er altid Omqvædet paa hans smukke Bise!

Tarabotto (affides.)

En Hemmelighed — noget der skal iværksættes i Nat — og han truede ham med Døden — Her stikker Misgierninger under!

Battone.

Skulde denne Rose virkelig være Hertuginde, som er bleven frelst?

Tarabotto (affides.)

Han grubler — nu bestyrkes min Mistanke!

Battone.

Kunde jeg lokke noget ud af denne Tarabotto. Det er en Tosse, som let vil løbe i Falden.

Tarabotto (sagte.)

Jkke saa let, som Du troer! Jeg maa prøve ved List at komme efter Hemmeligheden. (Gaar henimod Gulen.)

Battone.

Opdager jeg, at det virkelig er Hertuginde, gaaer jeg strax hen og aabenbarer Hertugen det, og saa bliver der intet af Bortførelsen.

Tarabotto.

Godt. (Høit, ladende som han kommer ud af Hulen.) Jeg gaaer, men jeg kommer snart tilbage. (Han gaaer henimod sit Hus.)

Battone.

Ei see, vor Ven Tarabotto!

Tarabotto.

Deres Tjener! Har De noget at befale?

Battone.

Jeg har hørt saa meget godt om Dem, at jeg ret har fattet Venkæb for Dem.

Tarabotto.

Hvilken Dverrensstemmelse! Saaledes gaaer det mig ogsaa med Dem — Naar jeg blot seer Dem — jeg vil ikke sige mere!

Battone.

Det er en forunderlig Sympathie!

Tarabotto.

Ja, ganske besynderlig!

Battone.

Jeg sværger Dem til, jeg har intet varmere Dnske, end at kunne tiene Dem i noget af Vigtighed.

Tarabotto.

Det samme tænker jeg.

Battone.

Men besværre mene ikke Alle Dem det saa vel som jeg.

Tarabotto.

Saaledes troer jeg, det gaaer Herren med.

Battone.

Mig? virkelig?

Tarabotto.

Siig mig kun Sandheden.

Bottone.

Har jeg virkelig Fiender?

Tarabotto.

Mene nogle af Deres Bekjendtere mig det virkelig ilde?

Battone.

Jeg forbauses!

Tarabotto.

Jeg ligesaa!

(De see paa hinanden.)

Battone.

Men jeg fatter ikke Meningen saa rigtigt. Om vi forklarede os tydeligere —

Tarabotto (sagte.)

Her er Høg over Høg! (hoit.) Har De rigtig saa Godt i Sinde med mig, saa siig mig kun Alt reent ud.

Battone.

Naar De vil giøre det Samme.

Tarabotto.

Begynd De, saa bliver jeg ved.

Bartone.

Nu saa hør da!

D u e t.

(Den maa foredrages med paatagen Venlighed fra begge Eider.)

Bartone.

Folk fortælle, gamle Fatter!
 Du har ingen Broderdatter,
 Men at Rose er af de Bøse
 Som kan bringe Undergang.

(Han ser vist paa ham.)

Tarabotto

(Gjengjelder hans Blik og begynder, efter et Ophold, i al Trosthyldighed.)

Overalt er' onde Tunger!
 Samme Qvad om Dem man sjunger
 Og man siger, at De staaer fare
 For at styrte brat engang.

(De see atter paa hinanden.)

Bartone.

Det er Snaak, som Folk ophitter.

Tarabotto.

Men den Snaak er stundum bitter.

(Begge brydende ud i en paatagen latter.)

Lutter Skoser,

Spotteglofer,

Som foragtes

Og betragtes

Af os som Spas!

Tarabotto (sagte.)

Jeg vædder, at en Skjelm det er!

Bartone (sagte.)

Jeg for en Spidsbub ham anseer!

(hoit.)

Hift og her man hører mumle —

Tarabotto.

Jeg har selv hørt mange skumle —

Bartone (hemmelighedsfuld.)

Om en Dame, en Fyrstinde,
Som vor Hertug lod forsvinde —

Tarabotto (ligelædes.)

Er det muligt! Sig mig, Kjere,
Hvem mon det vel kunde være?

Bartone (siden.)

Eys! jeg tier!

Det er lutter Skumlerier!

Begge (sænde.)

Ikkun Skofer,

Spotteglofer,

Som vi ansee blot for Fjas!

Bartone (sagte.)

Jeg fornemmer Angstens Sveed.

Tarabotto (sagte.)

At det er en Skjelm jeg veed!

Bartone.

Troer Du, Kjere, man en Daler
Kan fortjene, naar man taler?

Tarabotto.

Sandtru vær! reent ud De sig:
Stor Fortred De vist kan undvige?

Bartone.

Fat min Mening: man Guld sig sanker.

Tarabotto.

Nei, jeg mener, at Prygl der vanke.

Bartone.

Prygl? Bevares!

Tarabotto.

Prygl ei spares.

Bartone.

Prygl der menes?

Tarabotto.

Prygl fortjenes.

Battone.

Men forklar Dig!

Tarabotto.

Nei saa svar mig!

Battone.

Intet veed jeg!

Tarabotto.

Dg jeg tier.

Battone.

Sagen er —

Tarabotto.

Kun Lapperier!

Begge.

Lutter Skoser,

Spotteglofer,

Som vi ansee blot for Fjas!

(Battone gaar.)

Tolvte Scene.

Tarabotto. Siden Isabella.

Tarabotto.

Det er afgjort. Jeg har en stærk Mistanke om, at de i denne Nat har Dndt i Sinde mod Hertuginde; men bie kun! jeg skal være med!

Isabella

(kommer og seer sig vaersomt rundt om.)

Min gode Ven, det kom mig for, som om jeg nylig hørte Battones Røst.

Tarabotto.

Ja, han var her. Siig mig: har han seet Dem.

Isabella.

Ja, for lidt siden.

Tarabotto.

Nu forstaaer jeg alt!

Isabella.

Maaskee har han Mistanken om? —

Tarabotto.

Ja, men ængst Dem ikke. Jeg har store Ting i Sinde. Natten nærmer sig. Hertugen vil snart være her.

Isabella.

Saa tager jeg Flugten!

Tarabotto.

Nei, bliv heller. Jeg vil, at De skal fortælle ham Deres Begivenheder.

Isabella.

Hvad tænker Du paa? Jeg skal —

Tarabotto.

Her, det er mig vigtigt, at De skal interessere ham endnu mere. —

Isabella.

Der kommer han! O Gud! min Forfølger er med ham. Hvor jeg gyser ved at see ham!

Tarabotto.

Mød!

Isabella.

Paa hvem skal jeg haabe?

Tarabotto.

Paa Himlen!

Trettende Scene.

De Sørige. Bertrando. Ormondo. Soldater.

Bertrando (til Tarabotto.)

I Morgen tidlig viser Du min tro Ormondo Tegningen.

(Han taler sagte med Ormondo.)

Tarabotto (buffer.)

Skal see, Deres Høihed.

(Han hvidster til Isabella.)

Isabella (affides.)

Seg kan neppe bære mig af Skræk!

Bertrando (sagte til Ormondo:).

See, der er hun.

Ormondo,

Hvilken forunderlig Liighed!

Tarabotto (til Isabella.)

Nu ere vi jo enige.

Isabella (affides.)

O Himmel! Jeg vil søge at lyde Dig.

Bertrando.

Smukke Kæse! stedse saa sørgmobig?

Isabella.

Stedse!

Bertrando.

Og hvorfor?

Isabella.

Af en grundet og sørgelig Frygt.

Bertrando.

Frygt? for hvem?

Isabella.

For Menneffene.

Ormondo

(med Vægt, i det han seer paa hende.)

For Menneffene?

Tarabotto.

Hun har Aarsag til at frygte.

Bertrando.

Aarsag?

Tarabotto.

Hun skalbe have sig en Mand — seer De — men
saa kom der en Djevel med i Spillet — og saa gik al-
ting galt. (til Isabella.) Fortæl Du det selv, Rose! Du
kan bedre tale end jeg.

Isabella.

Nei, jeg vil ikke mindes et saa grueligt For-
ræderi!

Bertrando.

Du er bleven forraadt?

Isabella.

Ja, tilvisse!

Bertrando.

Og hvem var Forræderen?

Isabella.

Uk! hvad spørger De mig om!

Bertrando.

Jeg befaler Dig at skildre mig Dine Lidelser.

Recitativ.

Isabella.

O Himmel!

Stilbringen af hiin Rødselsscene

Mit hele Væsen ryfter!

Alene Tanken mig foremaler

Hver en Dval jeg opleved!

Jeg brænder — jeg isner —

Af Skræk betaget jeg gyser! —

End aldrig nedrig Dndskab

Med værre Mordervaaben

Sit arme Dffer martred.

Hævnen og Hadet

Svoer paa et Fjændigt Alter

Dydens Undergang;

Og i Dødskamp den lidende uskyld,

Røvet hvert Glimt af Haab,

Omsonst bønfulder om Medynd,

Gne og forraadet!

Lor jeg, ædle Herre, Dem aabenbare

Mit arme Hjertes Dvaler?

Jeg tale vil,

Hvis ikke Kraft mig svigter!

Aria.

Med en hjærlig, tilbødet Mæge

Skulde Banen jeg fro hændrage,

Han af samme Flamme brændte

Og vort Liv var riigt paa Held.

Ridningen kom! — Anklaget,

Alt Held mig blev frataget!

Mit Hjertes Fryd sig endte!

Til Dval den sig omvendte!

Mig ingen beskjarmed!

Min Undergang sig nærmed!

(3*)

Dg reent forladt i Røden,
 Jeg sukker efter Døden,
 Selv Haabet sluktes i min Sjel!
 O, lad mig Medbynt finde
 I en hoimodig Barm!
 Naar skal en Dag oprinde,
 Da Angsten vil forsvinde?
 Ei har den svage Qvinde
 Mod at bære denne Harm!

(Hun gaar.)

Sjortende Scene.

Bertrando. Tarabotto. Ormondo. Soldater.

Bertrando (affides.)

Jeg er ude af mig selv! min egen Begivenhed!

Ormondo (affides.)

Min Historie med Isabella! — Der maa hastes
 med Bortførslen. Jeg vil selv vaage over Alt og ikke
 betro mig til Andre allene.

Tarabotto (sagte.)

Læg Du kun onde Raad!

Ormondo.

Edle Herre! De tillader at jeg gaaer bort, for at
 have det Arbeid, De har paalagt mig, færdigt til i
 Morgen tidlig?

Bertrando.

Gaae min Ven! (affides.) Siig mig: er det ikke
 et Underværk? Du hørte selv! —

Ormondo.

Hvad hørte vi? Hvor kan et saadant Eventyr
 røre Deres Høihed? — (sagte.) Hun maa styrtes!

(Bulter og gaar.)

S e m t e n d e S c e n e.

Vertrando. Tarabotto. Soldater.

(Det mørknes mere og mere.)

Tarabotto (affides.)

Jeg troer Alt er i Beredskab. Nu maa det store Slag voves. Han maa selv lære at kiende Skurken. (Knæler.) Hør mig, naadigste Herre!

Vertrando (forundret.)

Hvad er der? staae op!

Tarabotto

(med dæmpet Røst, for ikke at høres af Soldaterne i Baggrunden.)

Nei, ikke førend Deres Høihed lover mig at beskierme min stakkels Broderdatter.

Vertrando.

Vel! det lover jeg Dig. (Tarabotto ræiser sig.) Hvem vover at fornærme hende?

Tarabotto.

Det flette Menneſke hun nylig talte til Dem om. Hændelsesviis har jeg opdaget, at han har et ondt Anslag imod hende, som ſkal udføres i Nat. For ikke at forſkrække den ſtakkels Pige, har jeg intet ſagt derom til hende; men Faren er nær.

Vertrando.

Hvem er det Menneſke? Hvor er han? Jeg ſkal bringe ham til at ſkielve!

Tarabotto.

Deres Høihed maa tro mig, at lokker man ikke Skielmen i Snaren ved Liſt, ſaa nytter Magten ikke.

Vertrando.

Hvorledes! —

Tarabotto.

Det er som jeg siger; det sværger jeg endnu engang.

Vertrando (med Kraft.)

Vel, vær fuldkommen tryk! Rose skal have en Besskærmer, der skal opdage Niddingsværket og straffe Nidingen i samme Minut! (Gaaer med Soldaterne.)

Tarabotto (allene.)

Hvem kan den Besskærmer være uden han selv? Nu maae jeg følge den arme Hertuginde ud af Baglaagen, og saa skal vi staae paa Vagt og opdage Forræderens Rænker. (Gaaer ind.)

Sextende Scene.

Battone med væbnede Ledfagere, blandt hvilke een har en Lygte med Lys i.

Final.

Battone.

Nat! lad Din dunkle Skygge
 Os paa vor Vej betrygge!
 Det gode Værk Du skjærme!
 Dets Udsald gunstig vær! —
 I, Venner, Eder nærme!
 I veed, hvis Bud os dette
 Har paalagt at ubrette.

(Han nærmer sig Huset og lytter.)

Kom hid og lytter noie til!
 Til Huset vi os nærme vil.
 Her alt er tyst og stille.

(Til den, som har Lygten.)

Kom lys mig lidt! (seer til Doren.) Ha, aaben!
 Vi stadigt haabe ville,
 At Skjebnen giver Held,
 Og Alt vil lykkes vel.

(Han gaar ind i Huset med sine ledsagere. Tarabotto kommer bag om Huset med Isabellas Hofdragt. De gaar over Stuepladsen hen til Træet og Bænken.)

Isabella.

Sig, hvorfor Du begjærer,
 At denne Dragt jeg bærer?

Tarabotto.

Da frelst jeg Dem hidforte,
 De veed den Dem tilhorte.

Isabella.

Du, kjære Ven, mig svare! —

Tarabotto.

Snart vil De alt erfare.

Isabella.

Jeg skjelver for den Fare,
 Som muligt truer end!

Tarabotto.

Stoel paa den Englesfare
 Som er i Himmelen!

(De skjule sig. Bertrando kommer med sit Folgte, der bærer sorte Gasser; een har en Blindlygte med sig.)

Bertrando

(nærmer sig Indgangen til Mineerne.)

I denne mørke Hule
 Vi, Venner, os vil skjule. —
 (affides.)

D, hvorfor saae jeg hende!
 Jeg føler lønlig Frygt.

(Han gaar ind i Hulen med Soldaterne.)

Tarabotto.

Ham er det, kan jeg kjende.

Isabella.

Mit Hierte er ei trygt!

Ormondo

(kommer med en Ledfager, og staaer i Nærheden af Husen.)

Hvor er Battone henne?

Mon Sagen er tilende?

Bertrando (lyttende.)

Ormondo!?

Tarabotto.

Den Meeneber

Sig selv i Felten leder!

Ormondo (nærmer sig Huset.)

Jeg Visshed have maa!

Battone!

Battone (moder ham.)

Eble Herre;

Ormondo.

Er Vrindet alt rygtet?

Battone.

Hun er af Huset flygtet.

Ormondo.

Mon List hun har befrøgtet?

(Han gaar ind i Huset med sin Ledfager.)

Battone.

Jeg søgte allevegne.

Bertrando

(Iler frem, truende Battone, som bliver forstræffet.)

Lig! eller døb Du skal nedsegne.

Bring Ormond til at sige,

Hvorfor han denne Pige

Sig drifter at bortføre.

Herfra jeg Alt kan høre,

Og streng skal give Agt

Paa alt, hvad bliver sagt

(Han gaar igjen ind i Husen, men lytter efter.)

Battone (sidsangst.)

Min Hertugs Bud jeg lyder.

O Bee! min Hals jeg bryder!

Alt Febren jeg fornemmer!
 Jeg neppe meer kan staae!

Isabella og Vertrando.
 Hvor Angsten mig beklemmer!
 Jeg maa af Frygt forgaae!

Tarabotto (til Isabella.)
 Snart Skjebnen Alt bestemmer;
 De freidig være maa.

Battone.
 Nu slink jeg maa være!
 Det gjelber min Vre;
 Jeg Skjelmen skal lære
 At tale med Fynd.

Ormondo (kommer tilbage.)
 Hvad Vanheld var dette!

Battone.
 Nu vel?

Ormondo.
 Hun er der ei!

Battone.
 Nu ærlig De mig sig.
 Hvi røver De den Pige?
 Nu Sandhed mig forkynd!

Ormondo.
 Det er Isabella!
 Min Elskov hun haaned:
 Du veed jeg ei haaned,
 Men dersom jeg røbes
 Forloren jeg er!

Battone.
 Aha! nu forstaaer jeg:
 For hende De hæber?

Ormondo.
 Saalange hun lever!

Bartone.

Hvad har De i Sinde?

Ormondo.

Jeg hende vil dræbe!

Bartone.

Hun kunde Dem klage —

Ormondo.

For Fyrsten, sin Mage, —

Bartone.

Da blev det opdaget —

Ormondo.

At han var bedraget!

Bertrando

(Iser frem med Soldaterne, der have tomtt Gallerne: Etuepladsen oplyses.)

Nu Straffen skal ramme

Din nedrige Svig!

(Soldater fratage Ormondo sit Væрге og omringe ham.)

Bertrando.

O, hvor er Du, elskte Mage?

Jeg forblindet mig lod bedrage!

Kun mit Liv jeg har tilbage —

Til Afsoning mit Blod Du tage!

(Han træffer sin Sabel. Isabella og Tarabotto ise frem.)

Isabella.

O, hold inde!

Bertrando.

Gud! hvem seer jeg!

Isabella

(I det hun viser ham hans Portrait.)

Den, som evig tro Dig bliver,

Og af Hjertet Alt tilgiver.

Bertrando.

Isabella!

Hjertet kunde Dig gjenkjende!

Tarabotto (Hjeseled.)

Det er hende! det er hende!
 Hendes Liv snart havde Ende!
 Gud ske Tak! jeg stelfte hende!
 I mit Huus hun uforærm
 Levet har, af mig bestjærm.
 Jeg bevared hendes Klæder,
 Nu jeg blotter en Forræder!
 Det mig glæder! det mig glæder!

Bertrando.

O Himmel — Din Dmhed
 Seg ei meer mig værdig kalder.

Isabella.

Du mig vilde offre Livet:
 Alt, o Elfste er tilgivet!

(Hun aabner Armene, og han synker i hendes Favn.)

Battone.

Nu da Nag ei meer mig nage,
 vil Sorbetten først mig smage!

Tarabotto.

Leve trofast Kierlighed!

Bertrando

(med Strengthed til Battone.)

Men dog villig hiin Forbryder
 Du Din Haand til Bistand byder?

Battone.

Han mig med den Velkomst møder:
 "I Din Barm en Dolk jeg stober!"
 Naar vort Leveuhr udløber,
 Liv man ei Hast gjentjober.
 Altsaa, min Hertug, skjænk mig Yardon!

(snæler.)

Naade De vise en stakkels Poltron!

Isabella.

For min Skyld Du ham tilgiver!

Tarabotto og Battone.

Siegob hun stebse bliver.

Bertrando

(trykker Tarabottos Haand til sit Hjerte:)

Edel Mand sin Løn bør vinde:

Ser indpræget staaer Dit Minde!

(til Ormendo.)

Rebrig Udaad Straffen finde!

Riding, bort! mit Blik undviig!

Retfærd's Sværd skal ramme Dig!

(Ormendo sættes bort mellem Ragt.)

